

Letní program 2023

10. června 2023, 15:00 hodin, Dvůr Fratres

„STEINHAUBE ZEIT“ – PAUL CELAN VE VÍDNI

Před 75 lety, od prosince 1947 do července 1948, pobýval Paul Celan, pocházející z Bukurešti, ve Vídni. V literárním časopise „Der Plan“ mohl zveřejnit své první básně v němčině. Celan se v žádném případě nechtěl začlenit do tehdejší churavějící „rakouské intelektuální společnosti“. Přesto se prostřednictvím Hanse Weigela seznámil s básníky, kteří si ho velmi oblíbili: Milo Dor, Reinhard Federmann a Ingeborg Bachmann.

PROLOG ELMAR CSAPLOVICS:

„SCHIMMELGRÜN IST DAS HAUS DES VERGESSENS“ Celanova cesta z pracovního tábora v Táběrašti do Vídně. Celanův otec zemřel na tyfus v nacistickém německém pracovním táboře na řece Prut a jeho matka byla krátce poté zavražděna. On sám po celý život trpěl „syndromem viny přeživšího“.

FILMOVÁ PROJEKCE „NACHT UND NEBEL“

Alain Resnais, Jean Cayrol, Paul Celan, Hanns Eisler: Hluboký a adekvátně oftesný dokument o nacistických koncentračních táborech z roku 1955, který společně s hudbou Hannse Eislera a v německé verzi doplněné doprovodným textem Paula Celana zprostředkovává Celanovo celoživotní trauma z nacistického teroru ve východní Evropě.

Paul Celan, Vídeň 1948

Timna Brauer

Umělecká instalace Evalie Wagner

Evalie Wagner

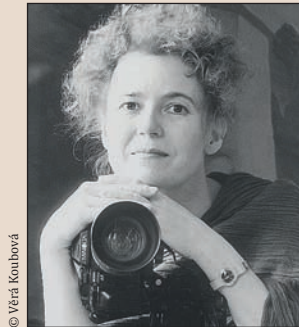
Peter Krejsa – Ndé Saha Dion Tadamadzong

Fred Adlmüller

Vivienne Westwood

Věra Koubová

Thomas Sautner

MARCUS G. PATKA: „DISPLACED“

Kulturní a dobový historik M. Patka je kurátorem Židovského muzea ve Vídni. Málo známý obrazový materiál umožňuje působivě prožít Celanův pobyt ve Vídni v bezprostředním poválečném období, a to jak textově, tak vizuálně.

PŘEDNÁŠKA RADEK MALÝ: ČESKÁ RECEPT PAULA CELANA

Lyrik a literární vědec působící na Univerzitě Karlovy v Praze je v současnosti nejvýznamnějším českým interpretem Celanova díla. Malý je také považován za nejpovolnějšího překladatele Celanova díla do češtiny.

ČTENÍ TIMNA BRAUER: „ES IST ZEIT, DASS DER STEIN SICH ZU BLÜHEN BEQUEMT“

Hudebnice, která vyrůstala mezi Paříží, Vídni a Tel Avivem, staví mosty mezi tradicemi a styly. Vedle básní Paula Celana představí ve Fratres poezii a povídky Rose Ausländer, Edgara Hilsenratha, Else Lasker-Schüler, i Christiana Teissla a Wolfganga Hermanna.

Ve spolupráci s Českým centrem Vídeň

Za den zodpovídá: **Elmar Csaplovics**

Instalace Mimma Roselliho prodloužena

1. července 2023, 15:00 hodin, Dvůr Fratres

ÚHOR A DIVOČINA – O MOŽNÉM

Divočina je ztracená, vše nese rukopis člověka. Země se stává pustinou. Není však pustina také plná života? Není to prostor možností, v němž vzniká nová divočina, pokud o tomto prostoru uvažujeme výhradně jako o divokém? Spisovatel a biolog David Bröderbauer a výtvarnice Evalie Wagner nás zvou ke společnému zkoumání poezie úhoru či pustyiny – botanicky, výtvarně, hudebně i filozoficky.

INSTALACE EVALIE WAGNER:

„AVANTGARDENING“

Tak nazývá umělkyně Evalie Wagner své intervence do přírody a v přírodě. Balancuje mezi poetikou a konceptem. Vytváří rozsáhlá díla, která pomocí vizuálních metafor zkoumají otázky společnosti a naší doby.

DAVID BRÖDERBAUER: „POLOVINA SVĚTA“

Ve kterém světě chceme žít, ve kterém ještě můžeme žít? Kdo má určovat, jak má v budoucnu vypadat soužití na Zemi? – Spisovatel a biolog David Bröderbauer (*1981) čte ze svého románu „Die Halbe Welt“ („Polovina světa“), vydaného v roce 2023, který načrtává budoucnost mezi divočinou a pustinou. Navazuje příběh ze současnosti a propojuje fakta s fikcí.

22. července 2023, 15:00 hodin, Dvůr Fratres

MASKA – MOC – IDENTITA: ZÁPADOAFRICKÉ DVORSKÉ UMĚNÍ

Na speciální výstavě představuje Kulturbrücke Fratres významné dvorské umění Grassfields z Kamerunu. Carin Windholz a Gerhard Katterbauer vytvořili ke kulturním předmětům moderní intervence. Elmar Csaplovics a Daniel Romuald Bitouh podávají zprávu o rostoucí sociální destabilizaci a upozorňují na význam afrického umění jako zdroje identity.

VÝSTAVY:

→ Masky a insignie královských dvorů, shromážděné Petrem Krejsou (*1944), pobočníkem krále Bamendjindy.
→ Carin Windholz (1969–2015) a Gerhard Katterbauer (*1954): Fotografie a kyber-koláže.

PŘEDNÁŠKA: „EVROPANÉ MYSLÍ AŽ PŘILÍŠ“

Masky a lidé v západní Africe: Elmar Csaplovics vypráví o setkání s obyvateli Sahelu, o projektech boje proti rozšiřování pouští a o dojmech ze života, který stále existuje ve zbytcích mýtů a reality. Kulturolog Daniel R. Bitouh z Kamerunu, zakladatel a předseda sdružení „AFRIEURO-TEXT“ ve Vídni, hovoří o hlavním významu utváření identity a s ním spojené otázce o navrácení ukradených afrických uměleckých pokladů.

Kulturbrücke Fratres

Fratres 11

A-3844 Waldkirchen/Thaya

12. srpna 2023, 15:00 hodin, Dvůr Fratres

MÓDA – KRÁSA – KONTROVERZE: FENOMÉN FRED ADLMÜLLER

Tematický den zdůrazňuje roli módy a jejího vlivu na různé společenské třídy a politické systémy. – Kariéra Freda Adlmüllera je příkladem tvorby haute couture a prosazení se za každého režimu. – Móda tradičních krojů bývá vystavena riziku, že se stane politickým nástrojem autoritářských systémů. – Vivienne Westwood způsobila revoluci ve světě módy provokativním využitím svobody jako stylistického prostředku.

FILM: „ADLMÜLLER –KRÁL MÓDY“

Fred Adlmüller byl úspěšný již před válkou, ačkoli neuměl ani šít, ani kreslit střihy. Oblékal ženy prominentních nacistů. A již den po skončení války začal znovu budovat svou kariéru. – Režisér Robert Styblo se vydal po stopách fenoménu Adlmüller. **PÓDIOVÝ ROZHOVOR:** Robert Styblo, režisér; Raphael Payer: historie, funkce, význam módy; Lilo Hoffmann, pamětnice, manekýnka u Adlmüllera.

COUTURE FRED ADLMÜLLER A VIVIENNE WESTWOOD

Bývalá zaměstnankyně ORF Ingrid Raab provozuje ve Vídni již 45 let obchod s vintage módou „FLO Vintage“. Je průkopnicí vintage a mezinárodně vyhledávanou expertkou. Renomovaný módní návrhář po celém světě čerpají inspiraci

2. září 2023, 15:00 hodin, Dvůr Fratres

LITERÁRNÍ KAVÁRNA MÉLANGE – SETKÁVÁNÍ TŘÍ ZEMÍ

Literární kavárna Mélangé pořádá od loňského roku besedy a čtení s autory z bavorského okresu Miesbach a s hosty z jiných regionů v té nejlepší kavárenské tradici. Formát, který iniciovalo sdružení Kulturvision, se těší stále větší oblibě. Nyní se literární kavárna vydává na turné a zve vás na setkání s hlasy z Bavorska, Rakouska a České republiky v Kulturbrücke Fratres.

OD MÍSTA SETKÁVÁNÍ VÍDEŇSKÝCH LITERÁTŮ AŽ PO KAVÁRNY PRAŽSKÝCH EMIGRANTŮ

Peter Becher, předseda spolku Adalberta Stiftera a člen Českého PEN-klubu, pohovoří o historii literární kavárny, která se stala místem setkávání kulturní avantgardy ve Vídni i v celé střední Evropě, místem vyrocených diskuzí i tichého zamyšlení. Becher osvětluje proměny kaváren od jejich počátků až po současné, turisty oblíbené formáty.

O POEZII, PŘEBÁSŇOVÁNÍ A PŘEKLÁDÁNÍ

Věra Koubová, fotografka, básnička a překladatelka, se prosadila daleko za hranicemi České republiky. Její překlady Novalise, Nietzscheho, Kafky, Handkeho a mnoha dalších, svědčí o citlivém vnímání a velkých jazykových schopnostech.

Je vedoucím projektu „3RRR – Restitution, Rehabilitation and Reconciliation“/“Restituce, rehabilitace a urovnání“.

PETER CORETH: KDO JE NDÉ SAHA DION?

Chemik, ministr války, sběratel umění - dobrodružný život mezi kulturami. Svým angažováním za infrastrukturu a společenský pokrok si Peter Krejsa získal velké zásluhy a v Grassfields dosáhl vysokého uznání. Jeho vášeň náleží africkému umění, které sbíral s požehnáním králů.

TITUS LEBER, PRŮKOPNÍK KYBERNETIKY

Titus Leber se proslavil na mezinárodní úrovni díky projektům digitalizace pro Indonésii, Thajsko a Louvre. Na své platformě „Africa Interactive“ ukazuje také snímky ze sbírky Afriky Muzea Humanum. On a afričtí kulturní činitelé považují trojrozměrnou prezentaci předmětů na internetu za alternativu k jejich navrácení.

PŘÍBĚH L. SEDARA-SENGHORA & HUDBA Z AFRIKY

Lékař a herec Walter Weber čte z kultovní knihy Leopolda Sedara-Senghora „Botschaft und Anruf“ / „Poselství a výzva“. – K tomu zahrájí skupina Kobalo (= kalebasa) groovy Sound na nástroje vytvořené z kalebas.

Za den zodpovídá: **Peter Coreth**

pro své vlastní kolekce z vintage sbírky Ingrid Raab, která zahrnuje módu ze let 1920 až 1990.

PREZENTACE KNIHY A PŘEDNÁŠKA

Bavorský kroj – původ, formy, životní postoj: Tradice, sebevědomí a lidský smysl pro krásu utvářely po staletí život v alpské oblasti kolem Miesbachu. Autorka Verena Wolf objasňuje příběhy, které se dochovaly v látkách a střizích, barvách, ozdobách a špercích.

FOLKLÓRNÍ SOUBOR – MARJÁNKA

Taneční, hudební a jazykový soubor Marjánka se sídlem ve Vídni se věnuje stylizovanému folklóru. Repertoár písní a tanců je stejně rozmanitý jako členový souboru a i jejich předkové, kteří kdysi přišli do Vídně z Čech, Moravy, Slezska a Slovenska. K souboru Marjánka patří i cimbalový soubor složený z profesionálních zpěváků a hudebníků.

Kurátorky: **Jana Zoglauer Vinšová, Ines Wagner**

čtvrtek 24. srpna 2023, 19 hodin, Dvůr Fratres

KONCERT: Mistrovské kurzy Evropské soutěže mladých hudebníků pod vedením Vídeňských filharmoniků

PASSAUER PEGASUS

Karl Krieg, textař, esejista, spoluvydavatel literárního časopisu „Passauer Pegasus“, je významným bavorským spisovatelem. Jeho básně jsou kousavé, nepohodlné a s uvědoměním si vztahu k vlasti. Představí 51. číslo „Passauer Pegasus“, které se věnuje H. C. Artmannovi, rumunskému spisovateli Mircea Cartarescuovi a moderní české literatuře.

THOMAS SAUTNER: „VYNÁLEZ SVĚTA“

Thomas Sautner, který vyrostl ve Waldviertelu na rakousko-české hranici, se ve svých románech často věnuje pohraničí, přechodu mezi divočinou a městem, minulostí a přítomností, tímto a oním světem. Román „Vynález světa“ (2021) pojednává o síle literatury a moci jazyka, o hranici mezi realitou a fikcí.

ZVUK SVĚTA

Jana Bezpalcová studovala na konzervatoři v Českých Budějovicích, Bratislavě a Výmaru. Získala první cenu na mezinárodní soutěži hry na akordeon v Andoře. Od dob sólových vystoupení se Symfonickým orchestrem Slovenského rozhlasu se stala vyhledávanou akordenistkou.

Za den zodpovídají: **Monika Ziegler, Peter Becher**

Tvůrci programu: **Evalie Wagner, David Bröderbauer**